

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS EHAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉG PÁRTI HIVATALOS KOZLONY.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ: POLITIKAI ROVATVEZETŐ:
BENSEDEK JÁNOS. DR. BOROS LAJOS.
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debreczen, Főter 42. szám. Lamprecht palota,
első emelet, az udvarban.

Czézárok s a nép.

— febr. 13.

Az emberi ostobaságot megnyergelte a biborban született emberi gőg: ez a Czézárok csodás ragyogásának felette egyszerű története.

Hanem ez egyszerű történet lefoglalja magának az évezredeknek hosszú sorát és a mi szenvedést, felesleges gyötrelmet, ártatlanul kiöntött tengernyi vért, a förtelmes igazságtalanságok undorító sokaságát a tudomány hangyaszorgalommal az emberiség történelmeként megörökített, az mind a Czézárok csodás ragyogásának kísérője, az mind annak az egyszerű ténynek folyománya, hogy az emberi ostobaságot megnyergelhette a biborban született emberi gőg.

És akadtak bölcsek, kik elég bolondok voltak egész életüket annak bizonyítására fordítani, hogy a Czézárok hatalma, a Czézárok ragyogása Isten kegyelméből való.

Hogy a Faraók Isten kegyelmes akaratából korbácsoltatják holtira a rabszolgák százezreit, mert felséges tetemök számára égbenyuló piramidokat kellett építeni végtelen sivatagok közepén.

Hogy a Nérók Istennek reájok ruházott hatalma alapján öleték le egymással a gladiátorokat a czirkuszok porondjain s égettek fáklyaként élő embereket a maguk szórakoztatására.

Hogy a szentséges német római császárok Isten kegyelméből tartották lábaiknál három birodalomnak vazallus népeit s határozták meg a tűzhalál kinjaival e népek lelkiismeretének, tudományának, hitének, szabadságának korlátait.

Hogy a trónokat Isten adta a Napoleonoknak s felruházta őket annak hatalmával, hogy a nemzeteket csordáknak tekintsék és epy-leptikus bántalmaikat feledtessék vaterlói vérfürdőkkel, hol egymást soha nem látott, egymással soha nem törődött emberek ezrei gyilkos golyózápor és véres kardcsapások alatt, mint lelketlen marhák halomra hullanak.

Hogy minden hatalom, mely a koronás fők birtokában van, Isten kegyelméből vagy on és ha ez a hatalom a népek javára fordítatik — örülhetnek, ha pedig sorsuk nyomor, szenvedés, nyugodjanak meg a tudatban, hogy mindez felsőbb, isteni rendelésre van így.

És a népek ezt sokáig elhitték. Azonban a népek ma már ezt nem hiszik.

A civilizáció felnyitotta a szemöket s a szó szoros értelmében megcsömöröltek a felettök „Isten kegyelméből” hatalmaskodók garázdálkodásaitól. És, sajátságos — az Isten kegyelméből hatalmaskodók jórészt megszűntek a garázdálkodásban. Nem azért, mintha a kedvök ment volna el tőle, hanem mert Isten pusztta kegyelméből hatalmaskodni nem igen lehet. Ahoz hatalom is kell. A hatalmat pedig a nép adja s a nép ma már meggondolja, kinek és mily mérvben bocsátja rendelkezésére erejét. Az emberi ostobaságra épített régi hatalmi bölelet ma már mese, melyet valóra nem változtat — például a spanyol czeremóniák hivséges és hagyományos örizete sem. Sőt a Lichtenstein hercegek kardesör-tetése sem. Volt, nincs. Eltűnt a népek ostobaságával s elfoglalta helyét egy nagyon természetes és gyon egyszerű igazság. Hogy az embert Isten embernek teremtette és nem állatnak. Hogy az ember szabad, születésénél fogva szabad és természeténél fogva társas lény.

Hogy társas természetének megfelelő eddigi s egyelőre legtökéletesebb alakulata az állam. Az állam, melyet áldozatok árán az allmpolgárok tartanak fenn a belső rend megőrzése, szabadságának élvezete, műveltségéhez mért igényeinek kielégíthetése, tekintélyének megóvása és nemzeti függetlenségének külső hatalmi törekvésekkel szemben megőrizhetése céljából. Minden hatalom tehát, mely e célok elérésére szükséges, tőle származik, az egyes polgároktól, az egyes polgárok összeségétől — a nemzettől. E célok szolgálatában álló minden közeg a nemzettől nyert hatalommal él, az államfőtől a falusi kisbiróig, s köteles azt a hatalmat legjobb tudásához és erejéhez képest a nemzet javára használni fel, mert ha azzal a hatalommal hűtelen sáfár módjára bánik, a nemzet visszaveheti tőle. Az államfőtől is, a falusi kisbirótól is. Mert az államfő is, a falusi kisbiró is a nemzet szabad elhatározásából nyeri a maga hatalmát, mely terjedelméhez képest neki több, avagy kevesebb diszt és tisztességet ad, Isten különös jóvoltából talán, de mindenesetre a nemzet akaratából.

Ezt az egyszerű igazságot ma már minden ember tudja. Tudják az egyszerű szántó-vető emberek, a gyárakban, műhelyekben dolgozó munkások, tudják a tisztviselők, a hivatalnokok, a katonák is tudják, mindenki tudja. A falusi kisbiró is nagyon jól tudja, érti is, természetesen is találja.

Csak a biborban születettek s a bibor sleppjébe kapaszkodók nem akarják tudni. S ha tudják, nem akarják érteni, ha meg értik, nem találják azt természetesnek.

Legalább a bécsi Burgban így áll a dolog. Ott még a spanyol czeremóniák gondos betartása mellett a czézárizmus dohos levegője után kapkodnak az emberek. Ott még a pluralis majestatis megtartására fordítanak nagy gondot s a defilirozó hadcsapatokat V-ik Károly császár udvaroncjai sem ajánlották fel föltétlen szolgálatra nagyobb hódolattal uralkodójuknak, mint azt ma Lichtenstein hercege teszi.

Pedig hát hiában teszi. Mert azok a defilirozó hadcsapatok a nép hadcsapatok. Azokat a hadcsapatokat a nép látja el élelemmel, ruhával, fegyverrel. Azok a hadcsapatok a fegyverben álló nép maga s azzal a néppel Lichtenstein hercege nem rendelkezik. Csak a nép, a nemzet rendelkezik vele, a mely eltartja.

Hát ez az, a mit a bécsi Burgban nem akarnak megérteni.

És ez az, a mit a bécsi Burgban meg fognak érteni. Meg!

Mert a bécsi Burg ablakaira is erősen rátüzött ám, az ausztriai czézárizmus alkonjának pirja s a császárság megfogyatkozott fényében, a mi még együtt tartja a családi birtokok cifra sakkabláját, az a magyarok ellen mesterségesen szított gyűlölet. Méltó finálé ez Ausztria világtörténelmi szerepléséhez! Mert, hogy ez finálé, hogy ez a vég, azt csak a bécsi Burgban nem akarják hinni, hol az alkonypirját hajnalhasadásnak nézik.

Pedig alkonypir az. S bármily sötét az ég ma még Magyarország felett, az én hitem, hogy a hajnal fényét nemsokára a budai vár ablakain látjuk!

Dr. Boross Lajos.

POLITIKA.

Dalmácia vissza-satolása. Most, hogy néhány függetlenségi képviselő, az országgyűlés szünetét felhasználva, egy Dalmácia tanulmányozását célzó kirándulásra indult el, ismét felszínre került Dalmácia visszacsatolásának már többször hangoztatott, de azután megint a feledés homályába merült ügye. Nagy fontosságot tulajdonítunk annak, hogy az országgyűlés tagjai személyesen chajtanak Dalmácia viszonyairól tájékozódást szerezni, mert mindannak, a mit most, bár rövid idő alatt is, látni és hallani fogunk odalenn, később hasznát vehetik. Mindenki csak örömmel üdvözölheti a képviselők kirándulának eszméjét, mint olyan jelenséget, mely biztos arra nézve, hogy a visszacsatolás kérdése ismét szőnyegre kerül. Habár jelenleg nem kedvez az idő ezen ügy mélyrehatóbb tárgyalásának, feltartóztatlanul előtérbe nyomul az, a mint a politikai láthatár sötét felbőli eloszlanak. — Ezuttal csak arra akarunk rámutatni, hogy Magyarországnak Dalmácia visszacsatolására irányuló követelése nemcsak történelmileg, de jogilag is élő alapon áll. Még Kálmán király szerezte meg Dalmáciát Magyarországnak és úgy az Arpád-házi, mint pedig az idegen nemzeti királyaink vér- és pénzáldozattal meg is óvtak az ország tulajdonjogi igényeit Dalmáciára és csak a napoleoni idők küzdelmei ragadták el tőlünk. Azóta úgy dalmát-, mint pedig a mi részünkről is több ízben történtek lépések a szerzett jogok érvényesítésére, sőt az alkotmányos élet helyreállítása után a kiegyezési törvényekben is nyoma van a visszakapcsolási követelésünknek. — Az 1868. évi XXX. t.-cz. ugyanis világosan kijelenti, hogy Magyarország és Horvát-, Szlavon-, Dalmátországok egy és ugyanazon állami közösséget képeznek egy Ausztriával, mint pedig a külfölddel szemben és hogy Dalmácia jelenlegi területe a magyar korona országainak kiegészítő részét képezi. De igényeink jogossága mellett bizonyít az a körülmény is, hogy a horvát bán törvény szerint megállapított czime „Horvát- Szlavon- és Dalmát-országok bánja” és hogy a magyar korona által verendő pénzekben a

király czime így szól: Ferencz József Isten kegyelméből Ausztria császára és Magyar-Horvát Szlavon Dalmát-országok apostoli királya, a miből is csak az tűnik ki, hogy Dalmácia a magyar korona országainak és nem pedig Ausztriának képezi egyik alkotó részét.

A magyar delegáció munkarendje.

A magyar delegáció hadügyi albizottságának tagjai a hadügyminiszterium meghívására ma, szombaton, az arzenálba mennek és megnézik az új ágyukat. Az összejövetel délelőtt egynegyed tizenegykor van az arzenáli kápolnában. Amennyiben az albizottság munkájával ma el nem készül, az arzenál megtekintése után délután 3 órakor esetleg folytatja tanácskozásait, hogy azokat mielőbb befejezze. Hétfőn délelőtt 10 órakor az egyesült négyes albizottság foglalkozni fog a Boszniára vonatkozó előterjesztéssel, majd pedig a tárgyalás befejeztével az egyesült négyes albizottság haladéktalanul nyilvános üléssé alakul át és e plenáris ülésben tárgyalás alá veszi a külügyminiszterium előirányzatát. Ugyancsak hétfőn délután 4 órakor a tengerészeti albizottság hitelesíti előadójának jelentését.

Szánatórium - estély
Debreczenben.

— február 13.

A József főherceg védnöksége alatt álló alföldi szánatórium egyesület márczius hó 6-ikán Debreczenben fényes hangversenyt rendez.

Örömmel és abban a reményben adunk hirt a szánatórium elnökségének az elhatározásáról, hogy Debreczen város társadalmá meglehetősen érdeklődéssel teszi anyagilag és erkölcsileg egyaránt fényesen sikerülté ezen humánus, igazán nemes emberbaráti egyesületnek debreczeni hangversenyt.

Az egyesületnek fáradhatatlan munkása különösen Lukács György Békésmegye és Hódmezővásárhely város főispánja, a szánatórium egyesület elnöke, kinek oda-

adó nemes buzgalma igazán a semmiből teremtett ez egyesületnek máris olyan tekintélyes tőkét, mely lehetővé teszi, hogy még ez év folyamán felállíttassék az alföldi tüdővészések számára egy szánatórium s hogy az erejéhez mérten már most megkezdhesse áldásos működését.

Szép és Debreczenhez méltó figyelem volt Debreczen város vezető egyéniségei részéről, hogy a szánatórium elnökségét meghívták hozzánk is, hogy itt egy hangversenyt rendezve, ez ősz magyar alföldi város is kivegye részét filléreivel áldozhatni a humanizmus szelid oltárán.

E meghívásra bocsátotta ki az elnökség a küldetését a rendezőség az alábbi felhívást:

A „József főherceg szánatórium-egyesület” már tekintélyes nagy összeget gyűjtött arra az emberbaráti és hazafias célra, hogy az Alföldön népszánatóriumokat létesítsen.

A tüdővész réme ugyanis, mely évenként hetvennyolcezer embert pusztít el Magyarországon, áldozatainak túlnyomólag nagy százalékát az alföld szive tájáról, Békés, Csanád, Csongrád stb. megyék területéről szedi és itt a nép, szenvedő magyar testvéreink egész tömege részint a szegénység, részint az üdülőhelyek nagy távolsága miatt, ugyszólván védtelen a borzasztó betegséggel szemben, melyről pedig meg van állapítva, hogy kellő időben alkalmazott rendszeres gyógykezeléssel romboló hatását megcsökkenthetjük, sőt magát a betegséget megelőzhetjük, illetve csírájában elfojthatjuk.

A „József főherceg szánatórium egyesület” tehát, mely felséges Urunk, királyunk legmagasabb pártfogása mellett, a legmagyarabb főherceg nevével, mint jelgét irta zászlajára, — a tüdővész ellen, mint nemzeti veszedelem ellen folytatja a védekezés munkáját s ma már annyi anyagi erővel rendelkezik, hogy a nyíló tavasszal megkezdheti az első népszánatórium építését.

A teljes összeg azonban még nincs együtt, ennek folytán az egyesület a tél folyamán József Agost főherceg és neje Augusta hercegnő védnöksége mellett

Mese.

Irtá: **Váradí Ilonka.**

Egyszer volt két leány. Az egyik szőke volt, a másik barna. Szép volt mind a kettő. A szőke elindult, hogy megtalálja a Szerencsét. A barna a Boldogság után futott. A szőke jobbra ment, a barna balra.

Hosszu ideig nem látták egymást. Egyszer véletlenül összetalálkoztak. A szőke bársonyba volt öltözve. A barna vászon ruhát viselt. Mindkettőnek a szenvedés hagyott nyomot az arcán. Mind a ketten fáradtak voltak. Leültek egymás mellé pihenni.

— Látom, megtaláltad a Szerencsét! — mondta az egyszerű ruhás.

— A Szerencsét — azt megtaláltam. Felsőhájtott. Tekintete a messzeségbe tévedt.

— És te, fellelted a Boldogságot? kérdezte a másik.

A Boldogságot — azt megtaláltam. A boldog asszony is sőhájtott egy kicsit.

Egymásra néztek.

— Beszélj el testvér.

A szőke kezdte:

I.

Május volt, mikor elindultam. Napsugárban, virágillatban haladtam előre. A lábam alatt friss fű hajladozott. Az arcomat a szél csókolgatta. Körülöttem madárdal hangzott. Valami jót éreztem, magam se tudtam mit. Szerettem volna megölelni a világot.

Ott állottam a patak partján egy virágzó almfa alatt, — egy pár fehér szírom remlett a hajamra, — mikor rám talált a Szerencse, ki egy öreg ember képében közeledett felém. Mikor megpillantott, meg-

állott. Nézett rám. Aztán odajött hozzám, kézen fogott és vitt magával. Ettől kezdve gazdag lettem. Mindenem megvolt, a mit csak kívántam. A hajamban gyémántok ragyogtak. A ruháimat Párisból hoztattam. A barátomim betegek lettek az irigységtől — és egyszer mégis halálos szomorúság vett erőt rajtam. Elfogott a vágy. Akartam valamit, — de nem tudtam, hogy mit.

Egyszer, a tenger partján ültem és néztem, mint kaczerkodik három karcu sirály egy otromba delfinnel, mikor egy bárkát láttam felém közeledni. A bárkának fehér vitorlája volt, a fehér vitorlára egy piros csillag volt festve és egyenesen felém tartott. Egy férfi ült benne, ki fiatal volt, erős és szép. A tekintete parancsolt, az ajka mosolygott. Jött. Már egész közel volt. A kezét nyújtotta felém. Hivott magával: Gyere, gyere velem, én a boldogság vagyok. És mikor már keze majdnem érintette az enyémet, mikor már majdnem a parthoz ért, egy hatalmas hullám visszadobta a tengerbe. Aztán újra láttam, hallottam lágy szavát. Hivott. Mutatta, merra menjek. És én nem bírtam ellentállni. És most követem. Megyek utána, míg el nem érem, megyek utána, míg az enyém nem lesz. Mert többet ér egy csöpp boldogság a világ összes szerencséjénél, mert a Boldogság: az a Szerencse.

A boldog asszony csodálkozva nézett a szerencsés asszonyra.

II.

Hideg december volt, mikor utnak indultam — kezdte a másik. — Egy kis kendő volt a vállamra vetve csak és fáztam, nagyon fáztam. Mentem előre a meddig bírtam. Egyszer éreztem, hogy lankad minden tagom. A hideg átjárt és megdermesztett. Alkonyodott. A távolból egy parányi

fény világított. Azt akartam elérni. Egyszerre nem bírtam többé mocszanni. Leültem pihenni. Körülöttem fehér volt minden. A hidegség csak úgy fénylett, szikrázott. A sötétkék égen a hold és a csillagok ragyogtak. Azokat néztem egy darabig, aztán nem éreztem többé se hideget, se fáradtságot és elaudtam csendesesen.

Mikor felébredtem, egy embert láttam magam előtt, ki erősen dörzsölte a mellét és a karomat. Az érintésére valami meleget éreztem. A tekintete ragyogott, mint a csillag — de nem olyan hidegen. Lehunytam a szememet és akkor is láttam. A szívem remegett a félelemtől és ő beszélni kezdett és nem féltem többé. Egy szegény kis kunyhóban voltam és azt hittem királyi pompa vesz körül.

Másnap azt kérdeztem tőle: elmenjek? Ő azt felelte: maradj.

És én lefeküdtem a lábaihoz, mint egy kutya és megcsókoltam a kezét, a miért megengedte, hogy mellette lehessenek. Szerettem és ő is szeretett. Boldogok voltunk, de került bennünket a Szerencse. Akármire fogtunk, semmi sem sikerült. Az éhes ember pedig nem szeret mást, csak a kenyeret. Az nem volt. Megütött a miért nem volt. Elindultam hát a Szerencsét keresni.

— És nem sajnáltad ott hagyni a Boldogságodat? — szakította félbe a másik asszony. Boldogság csak ott van, a hol van mit enni.

— Eldobtam magadtól a mi után én futok.

— Megbecsülted-e te a Szerencsédet?

A két asszony tétován nézett egymásra — aztán vállat vontak és az egyik ment jobbra, a másik balra.

Budapesti házi- és népipari kiállítást és vásárt rendezett a fővárosi és a vidéki közönség hathatós támogatásával, ez által növelte a pénzalapot, most pedig azt határozta el, hogy a nagyobb magyar városokban hangversenyből, felolvasásból, táncmulatságból álló szanatórium-estékekkel, ezek tiszta jövedelmével fogja összehozni a még hiányzó összeget. A szanatórium-estékeken fővárosi művészek, írók és helyi szereplők fognak közreműködni.

Teszi pedig ezt abban a meggyőződésben és erős hitben, hogy a magyar városok hazafias, lelkes, művelt közönsége és társadalma bizonyára nem fogja megtagadni a segítő kezet attól a munkától, mely a nemzet betegének gyógyítása, a haláltól való megmentése által magára az édes hazára hoz áldást és szebb jövőt.

Első sorban Debreczenben, ebben az erős nemzeti érzésű nagy magyar városban óhajt rendezni az egyesület márczius elején szanatórium-estét, tudván, hogy az itteni közönség és társadalom példát fog nyújtani a nemes ügy iránt való lelkesedésben és áldozatkészségben másoknak is.

Arra kérjük tehát, szíveskedjék ezen szanatórium-estnek ügyét jóindulatába és pártfogásába venni, a semmi másra nem kötelező rendezési tisztséget elfogadni és b. határozatáról bennünket Domahidy Elemér főispán ur czimén a hó 16-ikáig értesíteni.

Hazafias tisztelettel és üdvözléssel
1904. február 5-én.

A „József főherceg szanatórium-egyesület” nevében: özvegy Almásy Kálmánné, gróf Wenckheim Frigyesné, gróf Almásy Dénes, Lukács Györgyné, Lukács György. A debreczeni szanatórium est előkészítő bizottsága: Domahidy Elemér főispán, Rásó Gyula alispán, Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Szunyogh Sándor, Miskolczy Lajos, dr. Váradi Szabó János.

SZINHÁZ.

Műsor:

Szombat: Magdolna. (C. bérlet.)
Vasárnap délután: Szegény Jonathán;
este: Utazás Magyarország körül. (A. bérlet.)
Hétfő: Utazás Magyarország körül.
(B. bérlet.)
Kedd: Tavasz. (C. bérlet.)
Szerda: Drótostót. (A. bérlet.)
Csütörtök: Szombatosok. (B. bérlet.)
Péntek: Egyenlőség. (C. bérlet.)
Szombat: Egyenlőség. (A. bérlet.)
Vasárnap délután: Pesti nők; este:
Egyenlőség. (B. bérlet.)

Két előadásról. Diadalmas két estélye volt tegnap s tegnapelőtt *Felhő Rózsának*. Két részben lejátszott darabra zsufoolt házat toborzott össze az az osztatlan rokonszenv, a melylyel a debreczeni közönség *Felhő Rózsá* iránt viseltetik. Mert a közönség szuverén hatalmát megővezteni nem lehet, mert ez a közönség az ő kiváló művészetét nem csak nagyon jól ismeri, de méltányolni is tudja. Az „Aranyvirág”-ban elhalmozták a tetszés nyilvánítások minden jelével s különösen harmadik felvonásbeli behizelgő kellemes hangján az ő szubtilis énekművészetével előadott énekszámát után hangzott fel viharos taps, úgy, hogy énekét kétszer kellett megismételnie.

Tegnap pedig a „Casanová”-ban ismét

zsufoolt ház ünnepelte. A tegnapi előadás különben pompás volt s a többi szereplők is fokozott buzgósággal játszottak és énekeltek. Fineman elmés és ötletes volt Faragó Ödön, nagyon jó Iványi Antal. Mezey Andor a Temetőkert az én szívem kezdetű dalát igaz művészzel énekelte remek baritonján, általános tetszést aratva. A második felvonás mozgalmas, színes képei, a Berzeviczy nővérek, továbbá a Kendi Proska, Bittera Erzi és Váradi Józsa graciozusan ellejtett tánczai nagyon tetszettek. A nagy érdeklődés arra figyelmezteti az igazgatóságot, hogy a kitűnően betanult darabot jó lesz megismételni.

A hoinapi bemutató. Holnap új darab kerül bemutatásra, az „Utazás Magyarország körül” című látványos néprajzi énekekkel és tánczokkal, melynek szövegét és zenéjét ifj. Bokor József írta. A képek czimerei a következők: I. kép a „A keleti pályaudvaron”, II. kép „Bíró választás Kis-Unyomban”, III. kép „Trencsényi hornyák lakodalom”, IV. kép „Mátravidéki palócok forrás látogatása”, V. kép „Az oláh havasok között”, VI. kép „Pünkösdi királyválasztás a Tisza mentén”.

Egyenlőség. A szintársulat tagjai elragadtatással beszélnek Barrie „Egyenlőség” cz. színművéről, a melyet nagy ambícióval tanulnak. A fényes kiállítású darab díszletei közel 1000 koronába kerültek, a szerepek pedig a legjobb kezekben vannak. A darab bemutatás előadása a jövő pénteken lesz.

A színházi villamos világítás. A színházban a város évek előtt nagy költséggel villamos világítást rendezett be és ugyanakkor betiltották a görög tüzfényvel való világítást. A közönség szívesen vette ezt az újítást, mert a villanyvilágítás sokkal nagyobb hatást érnek el és nagyobb az effektus is, mintha a kellemetlen görög tüzfényvel világítanak meg egyes darabokat. Az utóbbi időben azonban azt tapasztaljuk, hogy a villanyvilágítás sem tudnak kellő hatást elérni. Ennek oka, hogy nem úgy van berendezve a villanyvilágítás, a hogy arra szükség lenne. Tegnap a Casanova előadásán tapasztaltuk ezt az anomáliát. Jobbról-balról reflektorokkal világították meg a színpadot, de csak bizonyos részben volt megvilágítva, mert a világítás nagy része a színpad melletti földszinti páholyokra esett. Ezzel nemhogy emelnék az effektust, ellenkezőképp, rontják és a közönségre, különösen a színpad melletti páholyok közönségére kellemetlen, ha percekig szemek közé világítanak a vakító fényvel. — A városi tanács nemrégben a Párisi áruház égése alkalmával a Ganz-gyár egyik mérnökével a közönség megnyugtatóására megvizsgáltatta a színházi villamos készüléket és a szakértő által javasolt javításokat el is készítette. Ugyanakkor, mikor a Ganz-gyár szakértője Debreczenben járt, Aczél Géza főmérnök és Oláh Károly felhívták a jelenlevő szakértőt, készítsen tervet és költségvetést a villamos világítás oly módon való kibővítésére, hogy a színpadot nemcsak oldalról, hanem előlről, a rivaldáról is meg lehessen világítani. A szakértő eleget tett a felhívásnak és Oláh Károly tanácsnok legközelebb javaslatot terjeszt a tanács elé, hogy a színpadot a rivaldáról is megvilágíthassák, a tervek szerint bővítsék ki a villamvilágítást. Ezzel az újítással, a mire nagy szükség volt, megszünnének azok az anomáliák, melyek most napirenden vannak, mikor a villamos világítást használják.

NAPI HIREK.

— **Istentiszteletek** a ref. templomokban február 14-én vasárnap délelőtt: Nagytemplomban Konyves Tóth Kálmán lelkész, Kistemplomban Szele György lelkész, Ispolyban Jánosy Zoltán lelkész, Kossuth-utcai templomban Uray Sándor püspöki segédlelkész. Szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, Csapókertben Kovács János népiskolai felügyelő. A debreczeni kolégium Hittanszaki Onképző Társulata február 14-én d. u. 2 órakor az alább megnevezett sorrend szerint vallásos összejövetelt rendez a Homokkertben és a Csapókertben, melyre a híveket szeretettel hívja meg az Egyesület. Csapókertben: Imádkozik: Misztó Mihály 2-od éves theologus. Bibliát magyaráz: Erdei Karoly 3-ad éves theologus. Imádkozik: Dobra Jenő 2-od éves theologus. Homokkertben: Imádkozik: Szele Miklós 1-od éves theologus. Bibliát magyaráz: Németh Vincze 4-ed éves theologus, esküdt felügyelő. Imádkozik: Tóth Sándor 2. é. th. A román. kath. templomban febr. 14-én, ötvenedvasárnapján a következő sorrendben fognak tartatni: Délelőtt: szent misét mondanak: 6 órakor Vas Karoly, 7 órakor Szabó István, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár, melyen a főgimnáziumi ifjuság vesz részt; 9 órakor az ünnepélyes nagy misét dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános tartja segédlellyel s azután ugyan 6 óráig. 11 órakor misézik Molnar Kálmán Dezső h. igazgató, melyen a Svetits zárda s az elemi iskolák növendékei vesznek részt. A 12 óras misét mondja Nyári Ignác. Délután 1/3 órakor keresztény tanítás, tartja dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános 3 órakor litánia, 5 órakor a Jézus szent szíve társulatának hónapos ajtatósságát tartja Nyári Ignác, szent beszéd, körmenet s litánia.

— **Bíró Lajos** tudós hazánk fia, főiskolánk egykori növendékének az egyetem javára tartandó előadása iránt igen nagy az érdeklődés nemcsak városunkban, hanem a közel vidéken is, ugyanarra, hogy a jegyek iránt már több hajduvárostól is jelentkeztek. Az eddig lapunkban közlöttek kívül a következőket adjuk t. olvasóink tájékoztatására: Az előadás február 21-ikén, tehát holnaphoz egy hétre, vasárnap délután 5 órakor lesz a Bika-szálloda dísztermében. A 32 emeleti páholy ára egyenként 10 koronában állapították meg, de külön személyjegyet a páholyba lépőknek nem kell váltani. Páholyjegyek kaphatók Zador Lajos ur városházalatti divatkereskedésében. A díszteremben 500 körüli számozott ülőhely lesz felállítva; ezek előjegyzéssel és két koronájával válthatók Tóth Béla ur Tiszapalotában levő gyógyszerárában. Cél szerűség szempontjából egy helyre kellett összpontosítani ezen jegyek kezelését, hogy a zavar elkerültesse s így a számozott ülőhelyekre más helyeken történt előjegyzéseket áttették Tóth Béla urhoz. Az állóhelyek 1 koronájával ugyanott válthatók. Az előadás napján dé után 4 órakor a díszterem előcsarnokában állítják fel a pénztárt, hol a megmaradt jegyek lesznek árusítva. Tanulójegyek mérsékelt számban és a helybeli tanintézetek közt aránylagosan megosztva — illető igazgatóságoknál 50 fillérjével válthatók.

A műsor a következő lesz:

1. Hymnusz. Mácsay Sándor karnagy vezetése mellett előadja: a főiskolai énekkar.
2. Elnöki megnyitó: Komlóssy Arthur rendező bizottsági elnöktől.
3. Szabad előadás, természetrajzi mutatóvanyokkal, — ausztráliai utazása és tudományos tapasztalatairól Bíró Lajos tudós hazánkfiától.

Pártoljuk a hazai kisipart!

Vitárus Béla

külföldön tanulmányozott keztyű- és kötszerész mesternél

A legfinomabb és legdivatosabb keztyűk, valamint a legszakoszerűbben készült Serykötők, Haskötők stb. a legjutányosabb áron kaphatók és megrendelhetők

Debreczen,

Főtér, Bádagos-u. 1.
(Tisza-palota.)

4 Záróbeszéd: Ferenzy Gyula dr., a rendező bizottság jegyzőjétől.

Az előadás befejezése után a Bikaszálloda éttermében tarsasvacsora, étkezés étlap szerint.

A terem berendezése, jegyek elárulása és pénztár kezelése és az előadás utáni tarsasvacsora körüli teendők elvégzésére Szojka Gyula kereskedelmi tanint. igazgató, Sesztina Jenő nagykereskedő, dr. Kardos Albert reáliskolai tanár és a Csokonai-kör titkára, Tóth Béla gyógyszerész és a Csokonai-kör pénztárnoka és Harsányi Pál főiskolai szénior vállalkoztak; a teremben utmutatással és a rend fenntartásával pedig a nemes tanuló ifjuság 8 tagja bizatott meg, illetve kéretett fel. A tarsasvacsorán résztvenni óhajtoknak aláírási ívek szolgálnak; a két első már is beadatott Zádor Lajos és Tóth Béla urak üzletébe, a többit pedig eljárók fogják szőthordani a városban. — Egyszóval megtett a rendezőség minden lehető arra nézve, hogy ezen, városunk kulturális életében oly nagy jelentőségű estélyt egy erkölcsileg, mint anyagilag az egyetem javára és az alma-mater iránt oly hálás kegyelettel viseltető természetű hazánk fia dicsőségére — mentül fényesebben sikerüljön.

— A városi muzeum alapítványa.

A városi tanács legutóbbi ülésén kimondta, hogy a Lőfkovits Arthur által a városi muzeum létesítésére tett 5000 koronás alapítványnak eddig befizetett két részletét a Közgazdasági bankban helyezi el és csakis az alapítvány kamatait használja fel a muzeum létesítéséhez szükséges dolgokra. Már ezt megelőzőleg kérdést intézett a tanács Lőfkovits Arthurhoz, beleegyeznek-e abba, hogy a tőkét is felhasználják a muzeum czéjaira. Lőfkovits válasza ma érkezett be a tanácshoz. Lőfkovits beleegyezik abba, hogy a tőkéből a muzeumi szekrényeket elkészítsék, de csak úgy, ha azokat az országos muzeumok felügyelőségének utasításai és tervai szerint készülnek. Egyben ahhoz a feltételhez is köti a tőke felhasználását, hogy a helyiség átalakításának költségeit a város fedezi.

— **A színházi pályázati feltételek.** A tanács által a színházi pályázati feltételek átdolgozására küldött bizottság Vecsey Imre elnöklésével ma d. u. 4 órakor folytatja tanácskozását és ez alkalommal be is fejezi, úgy, hogy a tanács már hétfőn tárgyalhatja az átdolgozott pályázati feltételeket.

— **Hírem hír.** Debreczen város uritársadalmában napokkal ezelőtt elterjedt már az a mindenki előtt nagyon kedves, nagyon örvendetes eljegyzési hír, melyről most már — mint mondani szokás — hivatalosan is tudomást vehettünk. A debreczeni előkelő fiataloknak egyik rendkívül rokonszenves tagja, kire a közigazgatási pályán, hol működését kezdte, még nagyon fényes jövő vár, dr. Váradi Szabó János, özv. Váradi Szabó Jánosné Lázár Mária fia a boldog vőlegény, s bájos, szép menyasszonya Szunnyogh Olga, Szunnyogh Zoltán biharmegyei földbirtokos és neje Juricskay Jolán leánya. Az ismerősök számtalan jókívánata árasztja el az ifju jegyespárt és örömezültöket egyaránt és mi igaz örömmel fűzzük a többiek közé a magunk őszinte szerencse-kívánatait.

— **Sorsuzás a városházán.** Ma reggel húztak sorsot a városháza nagytermében azok a sor alá kerülő ifjak, kik 1888 ban születtek. Összesen 393 ilyen állítás köteles ifju van, kiknek nagy része személyesen jelent meg, míg a meg nem jelentek helyett a bizottság, mely Kovács József polgármester, Szabó Kálmán tanácsnok, K. Kiss József köz. gyakornok és Pálffy Gábor biz. tagokból állott, — húzta ki a számokat. Az első számot Albi Gusztáv, az utolsót Molnár György állítás köteles ifju húzta ki.

— A gyonforrázott kis gyerek.

Egy kis ártatlan gyermek haláláról veszünk hírt Hajduhadházzól. Karsay Sándor 2 éves kis fiucskát az anyja kiadott gyerektartásba, a hol azonban nem sokat gondoltak vele. Tegnap is magára hagyta a nevelőanyja a konyhában, a hol a tűzhelyen egy fazékban forrt a víz. A kis fiu játék közben magára rántotta a forró vizet s olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy haldokolva szállították be a köz-kórházba.

— Megszűnt járvány.

A lapok riasztó híreket kaptak M.-Pécsről, hogy ott nagy a vörhenyjárvány és tényleg januárban 43 megbetegülés volt, de jelentéktelen halálozással. Ez a betegség azonban ilyen mértékben máskor is előfordult s nagyobb aggodalomra nem adott okot. Most azután, mint M.-Pécsről hivatalosan jelentik, a járvány teljesen megszűnt.

— A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután 3-5-ig Vecsey Imre városi főjegyző elnöklése alatt a városháza nagy-tanacstermében ülést tartott. — Az ülésben megjelent Domahidy Elemér főispán és Kovács József polgármester is. A bizottság előadója Vargha Károly városi jegyző, tb. tanácsnok volt. — Jelen voltak még: Kiss Albert, Gyarmathy János, Sinka Sándor, Miskolczy Jenő, Török Gábor, Lengyel Imre, Simonffy Imre, dr. Magoss György, ifj. Schwarc Vilmos, dr. Kenézy Gyula, dr. Balkányi Miklós, dr. Fajér Ferencz, Komlóssy Dózsa, dr. Dóczy Emil, dr. Bakonyi Samu és Márton Imre, mint a bizottság tagjai. — Tárgyalás alá került a városi erdőségek kezelésének és jövedelmezővé tételének ügye. A bizottság elhatározta, hogy azt előbb átteszi a gazdasági bizottsághoz, hogy előbb annak véleményét is meghallgathassa ezen ügyben. Hogy pedig az ügyet mindenki jól áttanulmányozhassa, elhatározta a bizottság, hogy a t. ügyész és erdőmesternek ezen ügyben tett javaslatait a bizottság tagjai részére kinyomatja s felkéri a tanácsot, hogy a kinyomatott ügyészi és erdőmesteri javaslatokat az érdekelt bizottságok tagjaihoz kézbesíttesse is ki. Ezzel a bizottsági ülés érdemleges határozat hozatal nélkül véget is ért.

— **A debreczeni színházi nyugdíjintézet vagyona.** A debreczeni színházi nyugdíjintézet vagyonát, mint azt már jeleztük, a város veszi át. A nyugdíjintézet pénztér holnap helyezik el a házipénztárban. Az átvételnél jelen lesznek a város részéről Oláh Károly tanácsnok, Roncsik Lajos főszámvevő és Máthé Miklós pénztárnok, a nyugdíjintézet részéről Rickl Antal és Mándoky Béla vál. tagok és Balázs Ödön nyugdíjintézeti pénztárnok.

— **A Polgári kör évi rendes közgyűlését** vasárnap délután 3 órakor tartja meg Piacz-u. 7. sz. alatt levő helyiségében, melyre a tagok figyelmét azzal hívja föl az elnökség, hogy a közgyűlés után tarsasvacsora lesz a „Bika“ éttermében.

— **A zenede** által a debreczeni egyetem s a zenede tanári segélyalap javára rendezendő hangversenyekre még le nem foglalt bérletjegyek előjegyzésének határidejét a rendező bizottság e hó 14-ig meghosszabbította s az első hangverseny — a ballada estély — előadása napjával f. hó 28-át tűzte ki.

— Öngyilkos cipészlegény.

Ma délelőtt Hajduböszörményből szekéren egy igen súlyosan sérült fiatal embert hoztak be Fülöp Mártonnak hívják s Hajduböszörményben az apjánál dolgozott mint cipészlegény. De a fiatal ember nem szerette az apja mesterségét s ehhez járult még reménytelen szerelme is. Tegnap azután forgópisztolylyal mellbe lőtte magát. — Igen súlyos sebeivel beszállította az apja a köz-kórházba, a hol haldoklik.

— Az ipartestület közgyűlése.

A debreczeni ipartestület ez évi rendes közgyűlését e hó 28-án d. e. 10 órakor tartja meg az ipartestület dísztermében. A közgyűlés tárgysorozata a következő: Előjárósági jelentés az ipartestület 1903. évi működéséről. A testület 1903. évi zárszámadásának beterjesztése; számvizsgálók jelentése és határozathozatal a zárszámadás felett. Az 1904. évi költségelirányzat megállapítása. 12 előjárósági rendes- és 16 póttag megválasztása. 3 számvizsgáló választása. Esetleges indítványok.

— **Balmazújváros** a 48-as kör saját könyvtára javára február 18-án mulatságot rendez, mely az előjelekből ítélve, igen sikerültnek ígérkezik.

— **Gyilkossági kísélet.** Tegnap délután a vágóhidnál véres jelenet játszódott le. Arday Péter kocsislegény és Szabó Sándor összevesztek. A vitaközéből dulakodás lett, majd Szabó Sándor előrántotta csizmaszárából a hosszú disznóölő kést és Ardayt hasba szarta. A súlyosan sérült embert a kórházba szállították, Szabót pedig a rendőrség letartóztatta.

— **A Székely Társaság gyűlése.** A debreczeni „Székely társaság“ folyó év hó 14-én délelőtt 11 órakor a Jogász és Tisztviselők köre helyiségében rendes választmányi ülést tart. Tárgyak: Folyó ügyek, a közgyűlés előkészítése.

— **A szegényházi kertészet jövedelme.** A szegényházi kertészet számadásait beterjesztette Kiss Lajos szegényházi gondnok. A kertészet tisztán 2740 koronát jövedelmezett, ezenkívül a kosárfonásból és a tollfosztásból 920 korona jövedelme volt a szegényháznak. A jövedelemből a szegényházi ápoltak munkadíj czimén egyharmadrészt kapnak, úgy, hogy ezt az összeget levonva, a szegényháznak 2000 korona jövedelme maradt a kertészetből, kosárfonásból és a tollfosztásból.

a gazda közönségnek tudomására hozza, hogy a Magyar kir. Államvasutak gépgyára vezérigénységének több meggébe kiterjedőleg, a kizárólagos képviselőjét átvette és Debreczenben Piacz-utca 83. sz. alatt, egy nagyobb szabású gépraktárt rendezett be, — hol a magyar állami gépgyár összes gyártmányai, ugyszintén első rangú mezőgazdasági gépek és mindennemű ipari és technikai czikkek, valamint a legjobb minőségű gépolaj és gépszijak is a legelőnyösebben szerezhetők be.

HARTSTEIN KÁLMÁN

— **A mi bálunk** Ma tartja a Víka-szálloda disztermében fényes, nagy bálját a „Debreczeni Függetlenségi-kör“. Menjen el mindenki, a ki egy kellemes, igazi magyaros mulatságon akar részt venni.

— **A keresk. és iparkamara közgyűlése.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara Szabó Kálmán elnökle alatt tartotta ez évi első közgyűlését. Az elnök jelentést tesz a kamara területén legutóbb történt főispán változásról, melyek közül három érintette közelebbről a kamarát. Hajduvármegye helyközi telefonhálózatának létesítése tárgyában ismerteti a vármegye határozatát, mely szerint a községek általános telefonhálózatának csak az áll utjában, hogy Debreczen városa a reá eső rész mintegy 10 000 koronányi költségét fedezze. Előterjesztést tesz a kamara a kereskedelmi miniszterhez, hogy a kerületben 12 kisipari vándortanfolyamot (cipész-, szabó és bőripar) engedélyezzen. Az illető városokban a kamara már megegyezett s a tanfolyamok közül Debreczenben 1 lesz rendezve. Szávay titkár tett ezután jelentést az ügyforgalomról. Rámutatott a működés elért eredményeir, melyek közül azt az egy adatot közöljük, hogy a kamara mintegy 75,000 korona államsegély kieszközlésében segédkezett. Megválasztotta a közgyűlés a kamara állandó bizottságait u. m. a közös, a számvevő, a nyugdíj és a fegyelmi bizottságot. A közös bizottság tagjai lettek: Zádor Lajos, Váray János, Kardos László, Bechert Manó, Áron Jenő, Dávidházy Kálmán, Szántó Győző, K. Tóth Sámuel, Tóth Kálmán. Számvevő bizottság: Schvaroz Vilmos, Szediák J., Lukács Ármin. Nyugdíj bizottságba: Szabó Kálmán, Serli Ede, Szent-Királyi Tivadar, Szávay Gyula, Komlóssy Miklós. Fegyelmi bizottság: Szabó Kálmán, Serli Ede, Szent-Királyi Tivadar, Szávay Gyula, Lukács Ármin és Bechert Manó. Az elnökség javaslatára nyilvános pályázatot ír ki a kamara a segédtitkári állás betöltésére. Jogi minősítést kíván s tekintetbe veszi a közgazdasági és szakirodalmi működést, valamint a nyelvismereteket. Pályázati határidő március 1. A kereskedelmi miniszter azt kérdi a kamarától, szükség van-e Debreczenben az egyfogatú bérkocsik szaporítására. Az ipari szakosztály igenlőleg felelt, a kereskedelmi szakosztály a szaporítást feleslegesnek tartja. E helyett a bérkocsi szabályrendelet korszerű átdolgozását és a visszaélések szigorú megállítását javasolja.

— **Szabad iskola.** A szabad iskola szokott helyiségeiben vasárnap, f. hó 14-én d. u. 3 órakor a magyar történelemből előadást tartanak: Az Eötvös-utcai iskolában: dr. Szabó Márton, a Jókai-utcai iskolában: Pogány Kornél, a Miklós-utcai iskolában: dr. Ferenczy Gyula, a Bánk-utcai iskolában: Nagy Vilmos. A tanítás ingyenes. Szívesen látnak minden felnőtt embert. Látogassák minél többen ez érdekes és tanulmányos előadásokat.

— **Adomány a Rabsegélyező-Egyület javára.** Klein Berthold ur, budapesti kereskedő, a debreczeni kir. törvényszéknél nyert tanudiját, 50 azaz ötven koronát Rabsegélyező Együletünk javára adományozta. Midőn e nemes érzületre valló adományt itt a nyilvánosság előtt nyugtázom, egyszerűen hálás köszönetet és méltó elismerést

is mondok azért együletünk nevében. Debreczen, 1904. február 11. Csiky Lajos rabs. együleti titkár.

— **A Thomassalak-gyár új vezértitkára.** A csehországi Thomassalak-gyár igazgatósága Szöllősi Rezső gazdálkodót Hajdu-, Szabolcs- és Biharmegyéek területére vezértitkárral kinevezte.

— **Rács Károly díszhangversenye.** Rács Károly a híres debreczeni primás ma, szombaton este ünnepélyes hangversenyt rendez a „Hungária“ kávéházban, a melyen zenekarának 19 tagjával úgy klasszikus, mint népdalokat fog előadni s bemutatja a miskolci és kassai cigányhangversenyeken nyert díjakat: két ezüst koszorút, két arany érmét, két díszlevelet és tizennyolcz ezüst érmét.

* **Egészséges gyomorhoz** mindenkéltől rendes, erőteljes emésztés szükséges. Sajnos, éppen ez irányban azonban sokszor vétközünk és így támad: a gyomorrontás, étvágytalanság, székrekedés, álmatlanság, főfájás, kólika, vérszegénység stb. Ne mulassza el tehát senki a jó és hathatós óvszert használni, mely úgy a gyomort, mint az egész emberi szervezetet erősíti, gyógyítja és jó egészségben tartja. Ilyen szer egyedül csak a valódi Brády-féle Mária-Czelli gyomorcsépek, évtizedek óta kipróbált zamatos ízű, biztos hatású házi gyógyszer az összes gyomorbetegségnek. Utánzatoktól óvakodjunk.

— **Eladó egy hatalmas tigris szőrű** 6 hónapos valódi faj dög kutya Hol megmondja a kiadóhivatal.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő kirakatokban.**

TÁVIRATOK.

Az orosz japán háború.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

Budapest, febr. 13.

Felrobbant orosz hajó.

Szentpétervárról táviratozzák: Alexejev helytartó táviratban jelenti, hogy 11-én „Jenissel“ nevű bányatermék szállító hajó felrobbant és elsüllyedt. A robbanás következtében a parancsnok, a mechanikusok és 92 katona életét veszítette.

A japánok harozai kedve.

Karbinból jelentik, hogy a moszósítás hírére a lakosság nagy lelkesedéssel fogadta. A kínaiak elvonulása következtében nagy a hiány munkásokban és cselédekben. — A malmok és műhelyek korlátozzák az üzemet. Sok asszony hadiszolgálatra jelentkeznek. A kórházakban betegápolóknak alkalmazták a jelentkező asszonyokat.

Az oroszok veresége a százazföldön.

Londonból sürgönyzik, hogy a Reuter-ügynökségnek Tokióból azt jelentették, hogy a Julu folyó környékén nagy szárazföldi ütközet volt.

Az orosz csapatok csak későn bontakoztak ki és az oroszok óriási veszteséget szenvedtek, 25 orosz ágyú a japánok kezébe került. Az oroszok a kudarc után visszavonultak.

Párisból távirják, hogy a Havas üg-

nökség távirata szintén megerősíti az oroszok ütközetét a szárazföldön a japánokkal. A távirat szerint a csata a Julu folyónál Söul környékén történik.

Az ütközetben a japánok teljes diadalt arattak az oroszok felett. A japánok halált megvető hősiességgel harcoltak. Az ütközet után gyilkos golyózápor között bevonultak Söulba, melyet azóta megszállva tartanak.

Washingtonból jelentik, hogy az ottani japán követség távirati értesítést kapott, legutóbbi Port-Arthuri ütközetről. A japánok közül 4 ember meghalt, 54 megsebesült ezek is csak a torpedókon.

Párisból jelentik, hogy japán követségtől nyert értesülés szerint a pápai nunciatusnak a követségen tett látogatása azzal állott összefüggésben, hogy a koreai és a kínai katolikusok érdekében a szükséges intézkedéseket megtegyék, nem pedig azt, hogy a pápa közbe akar lépni. A japán követ nyomban tudtára is adta a nunciatusnak, hogy Japán megvédi a katolikusokat.

Newyorkból jelentik, hogy az amerikai sajtó és közönség hangulata határozottan orosz ellenes. A lakosságot a japánok minden győzelme nagy lelkesedéssel tölti el. Amerikai kereskedők nagy összegeket irtak alá a japán kormányának hadi cizélokra.

A hercegprimás állapota.

Budapest, február 13. Vaszary hercegprimás állapotában lényeges javulás állott be. Az éjjelt jól töltötte, nyugodtan aludt. Az újságok tegnapi riasztó hírei, mely szerint az utolsó kenetet is felvette, nagy aggodalmat keltettek országszerte. Személyesen és sürgönyileg sokan tudakozódtak a hercegprimás állapota felől.

Öngyilkosság a fürdőben.

Budapest, február 13. Ma délelőtt Rádu János pincér a Rudas-fürdőben konyhakéssel szíven szurta magát és azonnal meghalt. Tettének oka ismeretlen.

TÖRVÉNYSZÉK.

Ítélet a Lipmann-féle csődügyben. Négy napi tárgyalás után a törvényszék tegnap mondott ítéletet a Lipmann Sámuel volt debreczeni nagykereskedő csődügyében. A tegnapi nap a vád és védelemé volt. Horváth ügyész 5 rendbeli cselekményért kérte Lipmann elítélését. Bakonyi Samu védő két óráig tartó nagyszabású védbeszédben igyekezett bizonyítani, hogy védekezésében önhibáján kívül került a vádlottak padjára. A törvényszék ítéletét este 6 órakor hirdette ki Oláh Miklós. A törvényszék Lipmann Sámuel csalárd bukás vétségéért 3 havi fogházra ítélte. Az elítélt fellebbezett.

Érdekes tárgyalása volt tegnap a debreczeni kir. törvényszéknek. Vizváry Igaác volt debreczeni kereskedőt az ügyesség vétkes bukás miatt állította törvényszék elé, melynek büntető tanácsa a következőkből állott: Elnök dr. Szeőke István, bírák Bolváry Lajos és Budaházy Zoltán, ügyész dr. Galánffy János. Az ügyész igen súlyos vádakot emelt vádlott ellen, de dr. Kardos Samu kiváló büntető jogásznak érvelésére a kir. törvényszék 160 korona pénzbüntetésre ítélte. Vádlott és védő megnyugodtak az ítéletben, ügyész súlyosbításért fellebbezett.

Budapesti árutőzsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

Február 13.

Köszára : 5 magasabb.

Buza áprilisra	8.49—8.51
„ októberre	8.31—8.33
Rozs áprilisra	6.90—6.91
Zab „	5.80—5.81
Tengeri májusra	5.46—5.48

SZINLAP.

Ma, szombaton február hó 13-án, bérlét 111-ik szám „C“

MAGDOLNA.

Paraszt-dráma.

Holnap, vasárnap február hó 14-én, két előadás Délután 3 órakor, bérletszünetben, félhelyárak.

Szegény Jonathán.

Operette 3 felvonásban.

Este fél 8 órakor, bérlét 112-ik szám „A“ először:

Utazás Magyarország körül.

Látványos néprajz énekkel és tánczokkal 3 szakaszban, 6 képben.

1491

1904

Árverési és zárt ajánlati hirdetmény.

A város tulajdonához tartozó Simonffy-utcai 1. számú bérháznak IV. és VII-ik számú, — valamint a 2. számú bérháznak VI. számú bérhelyiségei, továbbá a D.ák Ferencz utcai 14-ik számú Bornyász-féle házban levő bolt és lakások, valamint a Szent Anna-utcai 53. számú Ujfalu-sy-féle házban levő lakások, a városi azámvevői hivatalban, hivatalos órák alatt megtekintetű feltételek mellett, **1904 évi márczius hó 2-ik napján**, délelőtt 9 órakor, a város székházának közgyűlési termében, nyilvános árverésen, e elleg zárt ajánlat után, 1904 évi május 1. napjától számított három évre, bérbeadtnak.

A bérbevételre írásbeli zárt ajánlatok is elfogadtnak s azok a fenn érintett feltételeknek megfelelően szerkesztve, az árverés megkezdéséig, az eljárás vezetésével megbízott városi főjegyző urnál adandók be s az árverés megkezdése előtt felbontatni fognak.

Mely árverésre — a bérelni kívánók figyelmébe ez uton is felhivatik.

Debreczen, 1904 február hó 4.

A városi Tanács.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
céasz. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Apró hirdetések.

EGY JÓ FORGALMU hentes-üzlet, szabad kézből eladó. Czim a kiadóba.

BOCSKAI-KERTI Darvas-féle fajtiszta Ezerjő bor kapható literenként 30 krért, Kertész Sándor fűszer-, csemege- és déligyümölcs-kereskedésében, Kossuth-utca 17. sz.

Hirdetmény.

A „Püspökkladányi Első Takarékos és Önszegélyező-e nyet mint szövetséget felszámolásban“ bejegyzett cég felszámoló bizottsága, ezennel közhírre teszi, hogy a szövetséget felszámolása a debreczeni kir. törvényszék 1903 decz. 13-án 18039—1903. K. számú végzésével bejegyztetett. Felhivatnak ennél fogva mindazok, kiknek a Szövetséget ellen követeléseik vannak, hogy azok igényeiket ezen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított **6 hó alatt**, a Szövetséget felszámoló bizottságának okvetlenül bejelentsék, mert ellenkező esetben követeléseik figyelembe nem fognak vétetni.

Kelt Püspökkladány, 1904 február 10.

A felszámoló bizottság.

A Busi-utca 10. szám

id. Szendrei János-féle ház
9 hold 300 négyszögöl öndőző földjével a február 10-én megtartott árverésen **6361 koronáért** kelt el. Aki utóajánlatot óhajt tenni felvilágosítást nyerhet

Dr. Tervei Tamás

ügyvédnél József kir. Herczeg-utca 5. sz.

MEGHIVÁS.**A DEBRECENI IPAR és KERESKEDELMI BANK XXXVII-ik Rendes Közgyűlését****1904 Február hó 28-án, délelőtt 10 órakor,**

saját helyiségében (Iparbank udvar) tartja meg, — melyre a részvényesek tisztelettel meghívataknak azon nyelmezéssel, hogy az alapszabályok 22. §-a szerint részvényeiket, **vagy intézetük pénztáránál**, vagy pedig a következő debreczeni intézeteknél, u. m.:

Alföldi takarékpénztár, — Debreczeni Első Takarékos, — Közgazdasági-Bank, Takarékos- és Hitelintézet, 5 nappal a közgyűlés előtt le kell tenniük.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése és számadása az 1903-ik üzletévről és indítványa az évi nyereség felosztása iránt.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása és a nyereség iránti határozat.
4. A felmentés iránti intézkedés.
5. Két sorrend szerint kilépő s egy elhalt igazgatósági tag, három felügyelő-bizottsági rendes és egy póttag helyének választás utján való betöltése.

Az évi jelentés, mérleg és az ezekre vonatkozó adatok f. évi február hó 20-tól kezdve, az inézeti helyiségben, az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Az igazgatóság.

Van szerencsénk a t. közönség tudomására hozni, miszerint helyben **Piacz-utczán, a nagytőzsde mellett**

fiók üzletet nyitottunk.

Fiók üzletünkben igen olcsón beszerezhetők: kalapok, cipők, ingek, nyakkendők, gallérok, kézelők, esőernyők, sárabotok, zsebkönyvek, ollók, pénz-, szivar-, cigarettá és dohánytárczák, fog-, haj-, ruha- és bauszkefék, szappanok, illatszerek, gyermekjátékok, gyermekköcsök, utazócikkok, ajándéktárgyak s számos itt fel nem sorolt áruk. Rendkívül nagy választék férfi és fü kalapokban.

Miklós és Markbreit bazár.FŐÜZLET
Frohner szálloda mellett.FIÓKÜZLET
Nagytőzsde mellett.

Zongora hangolásokat

ugy helyben, mint vidékre elvállal szakszerű értelemmel. — Zongorák, Pianonok — és Czimbalmok bérbe kaphatók.

Schmidt S.,

zongora-, hangszer- és zeneműraktárában.

Poschinger Fülöp

fegyvergyár Ferlachban (Kariathia)

kitüntetve több díjéremmel és a koronás arany érdemkereszttel.

Ajánlja kitünően készített, jól belőtt, a cs kir. próbaintézeteken hivatalosan kipróbált fegyvereit olcsó áron.

— Szolid munkáért és jó lövésért jutalmaz. — Árjegyzék ingyen.

500 forintot

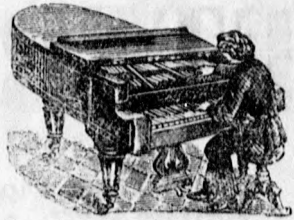
fizetek annak, a ki Bartilla fogvizetnek használata mellett, melynek üvegje 35 kr. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlik. (Csomagolásuk külön 10 kr.) Bartilla Winkler E., Wien 19/L. Sommergasse 1. — Kapható Debreczenben minden gyógyszerárban. Hátrószottan kérjük Bartilla-féle fogvizet Hamisítás feljelentéséért jó díjazás adatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 2 forint 60 krért.

Elsőrendű gyártmányu zongorák

saját készítményű CZIMBALMOK, valamint kitünő hangu EDISON-féle FONOGRAFOK
16 koronától feljebb

Komáromi M.

hangszerületében, József kir. herceg-u. 2. szám,
ki ugyszinten hangolásokat is jutanyosan elvállal.

Minden emü épület- és díszmü. bádogos munkák az egyszerűtől a legdizsesebb kivitelig, valamint javítások a legszokottabb ár mellett gyorsan és pontosan eszközözteknek

Van szerencsém tudomására hozni, hogy **VITÁRIUS** ur eddigi társamtól elválva

saját üzletet és műhelyt

nyitottam s azt a mai kornak és munkának megfelelőleg berendeztem, főtekrésem leendő megrendelőim teljes megelégedését pontos, jó és szolid árakban végzett munkám által kiérdemelni.

Továbbra is becses pártfogásáért esedezve, — maradok teljes tisztelettel

VESZELY ANTAL

bádogos-mester,

gróf Dégenfeld-tér 3-ik szám.

Saját készítményű Pemetefü czukorkát ajánlom.

Telefon 349.

Budai Károly czukrászda.

Telefon 349

Van szerencsém a tisztelt közönség becses tudomására hozni, hogy czukrászdámban naponta különböző friss sütemények, tejszinnel töltve kapható, továbbá

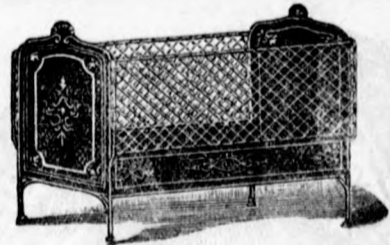
friss Tea-sütemények. Mignon Kugler Dessertek, különböző Bonbonok, Liquerök. Uzsona (Priások) kis kalácsok Kuglupfot, fölvert Tejszint, — friss Hasché és különböző ujdonságok.

Vidéki, mint helyi rendelések, pontosan eszközöltetnek. Helybeli távolabbi t. vendégeimnek kényelmére Telefont rendeztettem be és minden rendelmenyt házhöz szállítom. A tisztelt közönség b. pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Budai Károly, czukrász.

Saját készítményű Pemetefü czukorkát ajánlom.

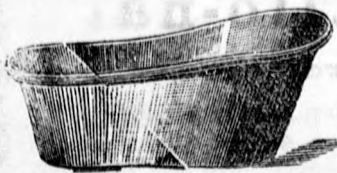
Saját készítményű Pemetefü czukorkát ajánlom.

Gyakorlati alkalmi ajándéku!

Vadászati felszerelések és fegyverek, korcsolyák, zománczott, fényezett és nickl edények, vasbutorok, madárkalitkák, fürdőkádak, gyermek mozdófelszerelések és gyermekkoscsik, gyermek-főzőedények és konyhák, gyermek vasalók stb.

Legolcsóbb beszerzési forrás és legnagyobb választék

TÓTH GYULA

vaskereskedő, Piacz-utca 20. és 27-ik szám.

Gyár: NYERGES-ÚJFALU (Esztergom m.) Sörgőnczím: Eternit Budapest.

Telefon 12-92.

Gyár: VOCKLABRUCK (Felső-Ausztria.)

ETERNIT-PALA**AZBESZT-CEMENT-PALA**

Hatschek Lajos sz. b.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tetőfedő-anyag.

ETERNIT MŰVEK Hatschek Lajos BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsirakomány. — Kérjen ismertetést.

Eladó ingatlanok.

A Piacz-utca 34. sz. ház,
a Csapó-utca 23. sz. ház és
18 katasztrális hold Ondódi
föld eladó. — Értekezhetni:
Nyomató-utca 18 szám alatt.

**BRÁZAYFÉLE
SOSBORSZESZ**

**NAGY ÜVEC
ÁRA: 2 KORONA**
33 KIS ÜVEC ÁRA: 1 KORONA

HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGEZHEZ
MELLÉKELVE VAN!

**Unghváry
László**

(Czegledi) 300 holdas bor-
termő szőlőtelepének továbbá
gyümölcs- és szőlőiskolájának
árjegyzéke megjelenti, hogy 5 krajczár-
tól felfelé egyes csemeték, 2 forinttól
felfelé sima és gyökeres szőlővesszők;
továbbá — 16—18 forinttól felfelé saját
termésű rendkívül finom újborok kap-
hatók Ezenkívül mindenféle gyümölcsfa-
vadoncz, akác- és gleditschia-csemeték
Tessék árjegyzéket (borról is)
kérni.

A KÖZGAZDASÁGI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

XII-ik évi rendes közgyűlését

1904 évi február hó 28-án, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg
Debreczenben, a kereskedő-társulat háza dísztermében, melyre a t.
részvénye-ek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabalk értelmében
a közgyűlésen jogukat csak úgy gyakorolhatják, ha részvényeiket a közgyűlés előtt
legalább három nappal a társulat pénztáránál leteszik.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt 1903. évi üzletről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése és ennek kapcsán
3. Határozathozatal a múlt évi nyeresemény felosztására és az igazgatóságunk
erre vonatkozó indítványára nézve.
4. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.
5. Az igazgatóság, felügyelő-bizottság és igazgató-tanács díjainak megállapítása
3 évre.
6. Az igazgatóságtól sorrend szerint kilépett két tag és az időközben elhalt
egy tag helyének 3 évre leendő betöltése.
7. Az igazgató-tanácból sorrend szerint kilépett 5 tag és az időközben elhalt
két tag helyének 3 évre leendő betöltése

Debreczenben, 1904 február 10 én tartott ülésükből.

Az igazgatóság.

JEGYZET. Az évi zárszámadások, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése
nyolcz nappal a közgyűlés előtt, a társulat irodájában a hivatalos órák alatt
megtekinthető.

**Serravallo
KINA-BORA VASSAL**

Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábadozók részére.
Étvágygerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

— Kiválóan jó izü. —

Több mint 2000 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható:

J. Serravallo-nál

Trieszt-Barcola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. üvegekben 2 kor. 40 fillérért.
1/1 " " 4 " 40 "